

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003684

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-09-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чжан Гуанцзянь ...

2. Guangjian Zhang

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5387-6469

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії за спеціальністю 025 - Музичне мистецтво

Дата захисту: 14-10-2025

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10854

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Образ Китаю у фортепіанній музиці Чжан Чжао
2. The Image of China in the Piano Music of Zhang Zhao

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вивченню музичного змісту фортепіанного доробку видатного китайського композитора, піаніста і педагога Чжан Чжао (п п) в аспекті національної образної сфери. Мета дослідження – обґрунтувати принципи втілення образу Китаю в фортепіанній музиці Чжан Чжао. Наукова новизна отриманих результатів. У дослідженні вперше: – обґрунтовано принципи втілення образу Китаю в фортепіанній музиці Чжан Чжао; – узагальнено світоглядні настанови композитора Чжан Чжао, що сприяли формуванню його творчих відкриттів; – розкрито багатогранність проявів образу Китаю у фортепіанних творах композитора; – виявлено найбільш яскраві ознаки стилістики фортепіанної музики Чжан Чжао як синтезу національного та сучасного; – проаналізовано комплекс виконавських засобів відтворення на фортепіано найсуттєвіших ознак ментального коду Піднебесної в обраних творах. Набули подальшого розвитку: – архетип рідного краю у фортепіанній музиці китайських композиторів (Цінь Тянь, 2012); –

концептосфера програмної фортепіанної музики (Лу Цзе, 2017). У Висновках подаються підсумки дослідження. З'ясовано, що поняття «образ Китаю» у фортепіанній музиці другої половини ХХ – початку ХХІ століття є надзвичайно широким і водночас специфічним художньо-культурним феноменом. Воно ґрунтується як на прямому зверненні до народнопісенних та етнографічних першоджерел, так і на стилізаціях і символічних алюзіях, що віддзеркалюють історичну пам'ять і ментальність народу. На цьому тлі творчість Чжан Чжао вирізняється прагненням не лише наслідувати загальне спрямування національного музичного відродження, а й створити засобами фортепіано індивідуальну художню концепцію звучного «портрету» батьківщини. Для музики Чжан Чжао характерне поєднання інтересу до духовної спадщини минулого з відкритістю до сучасних європейських тенденцій, здатність бачити у народнопісенному мелосі не тільки локальну традицію, але й універсальний культурний код нації. Поруч із архаїчними інтонаціями китайської культури в фортепіанних творах композитора проступає ще один важливий шар – вплив європейської традиції, що найповніше відчувається на рівні ладотонального мислення та формотворчої логіки. На відміну від народнопісенної китайської інтонаційності, що спирається переважно на пентатонну основу і має горизонтально-мелодичну природу, гармонічне мислення Чжан Чжао тягнє до вертикальності та співзвучності європейських зразків. З одного боку, композитор органічно зберігає ладові, ритмічні й образні характерні риси китайського фольклору, з іншого – користується гармонічними та формотворчими принципами європейської традиції, що дає його творам універсальну структуру. Саме завдяки цій взаємодії музика Чжан Чжао виходить за межі локального фольклорного мистецтва і стає частиною світового академічного простору, здатною бути зрозумілою як в Китаї, так і у міжнародному контексті. Таким чином, при аналізі фортепіанної музики Чжан Чжао виявлено провідні принципи формування образу Китаю. 1. Композитор виходить з фольклорних джерел, використовуючи їх ритміку, ладову специфіку та жанрову образність як основу художнього матеріалу. Він інтегрує ці складові в систему європейської фортепіанної музики, застосовуючи гармонічні й формотворчі прийоми, що забезпечують складність та багатоплановість музичної драматургії його композицій. 2. Твори Чжан Чжао наповнені особистим світоглядним змістом, унаслідок чого вони стають не лише обробками народних тем, але й самостійними художніми концепціями, здатними резонувати з широкою слухацькою аудиторією.

2. The dissertation is dedicated to the study of the musical content within the piano oeuvre of the outstanding Chinese composer, pianist, and pedagogue Zhang Zhao (张朝), focusing on the aspect of national imagery. The purpose of the research is to substantiate the principles of embodying the image of China in the piano music of Zhang Zhao. Scientific novelty of the obtained results. The study is the first to: – substantiate the principles of embodying the image of China in the piano music of Zhang Zhao; – summarize the worldview principles of composer Zhang Zhao that contributed to the formation of his creative discoveries; – reveal the multifaceted manifestations of the image of China in the composer's piano works; – identify the most vivid features of the stylistic of Zhang Zhao's piano music as a synthesis of the national and the contemporary; – analyze the complex of performance means for reproducing the most essential features of the mental code of the Celestial Empire on the piano in selected works. Received further development: – the archetype of the native land in the piano music of Chinese composers (Qin Tian, 2012); – the conceptosphere of programmatic piano music (Lu Jie, 2017). The Conclusions present the summary of the research. It has been established that the concept of the "image of China" in piano music of the second half of the 20th and early 21st centuries is an extremely broad and simultaneously specific artistic-cultural phenomenon. It is based both on direct recourse to folk-song and ethnographic primary sources and on stylizations and symbolic allusions reflecting the historical memory and mentality of the people. Against this background, Zhang Zhao's work is distinguished by a desire not only to follow the general direction of national musical revival but also to create, through the means of the piano, an individual artistic concept of a sonic "portrait" of the homeland. Zhang Zhao's music is characterized by a combination of interest in the spiritual heritage of the past with openness to modern European trends, and an ability to see in folk-song melody not only a local tradition but also a universal cultural code of the nation. Alongside the archaic intonations of Chinese culture, another important layer emerges in the composer's piano works—the influence of the European tradition, which is most fully felt at the level of tonal thinking and form-building logic. Unlike Chinese folk-song intonation, which is

based predominantly on a pentatonic foundation and has a horizontal-melodic nature, Zhang Zhao's harmonic thinking tends towards the verticality and consonance of European models. On one hand, the composer organically preserves the modal, rhythmic, and imagistic characteristic features of Chinese folklore; on the other hand, he uses the harmonic and form-building principles of the European tradition, which gives his works a universal structure. It is precisely thanks to this interaction that Zhang Zhao's music transcends the boundaries of local folk art and becomes part of the global academic space, capable of being understood both in China and in an international context. Thus, the analysis of Zhang Zhao's piano music has revealed the leading principles of forming the image of China. 1. The composer proceeds from folk sources, using their rhythm, modal specificity, and genre imagery as the basis of the artistic material. He integrates these components into the system of European piano music, applying harmonic and formbuilding techniques that ensure the complexity and multi-layeredness of the musical dramaturgy of his compositions. 2. Zhang Zhao's works are filled with personal worldview content, as a result of which they become not merely arrangements of folk themes but independent artistic concepts capable of resonating with a wide audience. Therefore, Zhang Zhao's piano music is an important contribution to contemporary Chinese and world art, and the image of China he created becomes a convincing symbol of the unity of tradition and avant-garde, local and universal, past and future.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Чжан, Гуанцзянь. (2019). Композитор Чжан Чжао: погляд на розвиток сучасної китайської фортепіанної музики. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії практики освіти, 52, 85–100.
- Чжан Гуанцзянь. (2020). Проблеми інтерпретації фортепіанних творів Чжан Чжао (на прикладі фантазії «Піхуан»). Аспекти історичного музикознавства, XXI (21), 230–247.
- Чжан, Гуанцзянь, Чернявська, М.С (2025). Образ Китаю в «Айлао Рапсодії» Чжан Чжао для фортепіано з оркестром. Аспекти історичного музикознавства, XXXIX (39), 299–321.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявська Маріанна Станіславівна

2. Marianna Chernyavska

Кваліфікація: к.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8379-5536

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зима Людмила Вікторівна

2. Liudmyla Zyma

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1403-7571

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанова Олеся Юріївна

2. Olesia Stepanova

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6995-6559

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малий Дмитро Миколайович

2. Dmytro Malyi

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3751-5019

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попов Юрій Кирилович

2. Yuriy Popov

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9062-5116

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Довжинець Інна Георгіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Довжинець Інна Георгіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Поліна Кордовська

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна